

Analiza vprašalnikov po kolonoskopiji

**KARIN KAŠESNIK
ANA LUCIJA ŠKRJANEC
GREGOR MEŽEK**

NIJZ

SVITOVİ DNEVI 2014

Vsebina vprašalnika za udeležence po kolonoskopiji

Več vsebinskih sklopov – respondenti ocenjujejo:

- Razumljivost / jasnost pisnih navodil
- Pojasnilno dolžnost : o postopku kolonoskopije, tveganjih, nadaljnjih ukrepih, ipd.; ocena zdravnikov kolonoskopistov oz. OIZ
- Osebni odnos / delo zdravstvenih delavcev (zdravnikov kolonoskopistov, medicinskih sester in drugega osebja) – na Likertovi lestvici 1-5
- Stopnjo bolečine ; izkušnjo kolonoskopije
- Pripravljenost za ponovitev / priporočitev kolonoskopije
- Podpora : klicnega centra, spletnih strani Programa Svit.

Datum:

Vprašalnik za udeležence po kolonoskopiji

V kateri zdravstveni ustanovi ste opravili kolonoskopijo?

Ime in priimek zdravnika, ki je opravil preiskavo:

1. Ali so bila navodila za odvzem vzorcev blata razumljiva in jasna?

(Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma

2. Ali so bila navodila za čiščenje črevesa razumljiva in jasna? (Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma

3. Ali ste bili zadovoljni s pomočjo vašega osebnega zdravnika pri pripravah na kolonoskopijo? (Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma

4. Ali so vam pred kolonoskopijo ustrezno pojasnili postopek preiskave?

(Označite izbrani odgovor s križcem!)

- DA – pojasnil mi je moj izbrani osebni zdravnik
 DA – pojasnil mi je zdravnik, ki je opravil kolonoskopijo
 SAMO DELOMA mi je preiskavo pojasnil moj izbrani osebni zdravnik
 SAMO DELOMA mi je preiskavo pojasnil zdravnik, ki je opravil kolonoskopijo
 NE – postopka preiskave mi ni nihče ustrezno pojasnil

5. Ali so vam pred kolonoskopijo ustrezno pojasnili, kakšna so tveganja?

(Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne

6. Kakšen se vam zdi osebni odnos zdravnika, ki je opravil kolonoskopijo?

(Ocenite z oceno od 1 do 5, pri čemer je 5 najboljša ocena!)

	1	2	3	4	5
vljudnost	☐	☐	☐	☐	☐
spoštljivost	☐	☐	☐	☐	☐
prijaznost	☐	☐	☐	☐	☐
sočutnost	☐	☐	☐	☐	☐

7. Kako ocenjujete delo zdravnika, ki je opravil kolonoskopijo?

(Ocenite z oceno od 1 do 5, pri čemer je 5 najboljša ocena!)

	1	2	3	4	5
temeljito	☐	☐	☐	☐	☐
pazljiv	☐	☐	☐	☐	☐
natančen	☐	☐	☐	☐	☐
strokoven	☐	☐	☐	☐	☐

8. Kakšen se vam zdi osebni odnos medicinskih sester in drugega osebja, ki je skrbelo za vas med kolonoskopijo? (Ocenite z oceno od 1 do 5, pri čemer je 5 najboljša ocena!)

	1	2	3	4	5
vljudnost	☐	☐	☐	☐	☐
spoštljivost	☐	☐	☐	☐	☐
prijaznost	☐	☐	☐	☐	☐
sočutnost	☐	☐	☐	☐	☐

preiskavo je opravil zdravnik sam

9. Ali vam je zdravnik po opravljeni kolonoskopiji dovolj jasno pojasnil, kako je preiskava potekala, kakšno je vaše zdravstveno stanje in kakšni nadaljnji ukrepi bodo še potrebni?

(Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma

10. Kako ocenjujete stopnjo bolečin med kolonoskopijo? (Označite ustrezen odgovor s križcem!)

- brez bolečine blaga bolečina zmerna bolečina
 srednje močna bolečina zelo močna bolečina komaj znosna bolečina
 neznosna bolečina

11. Kako ocenjujete izkušnjo kolonoskopije? (Označite izbrani odgovor s križcem!)

zelo negativno negativno nič posebnega pozitivno zelo pozitivno

12. Ali bi bili pripravljeni preiskavo ponoviti, kadar bo potrebno? (Označite ustrezen odgovor s križcem!)

- da
 da, vendar pri drugem zdravniku Zakaj?

deloma Zakaj?

13. Ali bi preiskavo priporočili svojcem, prijateljem in znancem? (Označite izbrani odgovor s križcem!)

- da
 da, vendar pri drugem zdravniku Zakaj?

deloma Zakaj?

14. Ali ste zadovoljni s podporo Klicnega centra Programa Svit? (Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma

15. Ali so vam bile v pomoč informacije na spletnih straneh Programa Svit?

(Označite izbrani odgovor s križcem!)

da ne deloma sploh ne uporabljam spleta

Cilj in namen uvedbe vprašalnika za udeležence po kolonoskopiji

Cilj : podatki iz vprašalnikov se analizirajo za:

- Nadzorno dokumentacijo : analiza vseh podatkov po kolonoskopskih centrih. Analiza se izvede za obdobje približno 2 let, s poudarkom na pojasnilni dolžnosti in stopnji bolečine.
- Raziskovanje : veliko zbranih podatkov omogoča različne analize, ki vodijo v raziskovalne rezultate.

Namen : stalno nadgrajevanje kakovosti izvajanja presejalnega programa in raziskovalni namen.

Pošiljanje in vračanje vprašalnikov

Pošiljanje vprašalnikov

Vprašalniki se pošiljajo 3-krat na mesec, obenem s spremnim dopisom in pisemsko ovojnico za vračanje pošte ; podatki se torej zajemajo za 10-dnevna obdobja in sicer v 14 dneh po zaključeni kolonoskopski preiskavi.

Vračanje vprašalnikov

Podatki se iz pisne oblike vnašajo v računalniško aplikacijo EpiInfo.

Zagotovljena je anonimnost. Nekateri respondenti sami pripišejo svoje podatke / komentarje oz. vrnejo spremni dopis.

Odzivnost

- Obdobje :

A) maj 2010 (začetek pošiljanja vprašalnikov)

– zaključek 1. presejalnega kroga (31/03/11) ;
to je približno polovica PK1 ;

B) 01/04/11 – 31/12/12 = PK2

- Odzivnost :

A) PK1 : odzivnost = 80,8 %

B) PK2 : odzivnost = 79,0 %

Odzivnost v sorodni raziskavi (de Jonge et al.) : 71,7 %.

de Jonge V, Sint Nicolaas JS, Lalor EA, Wong CK, Walters B, Bala A, Kuipers EJ, van Leerdam ME, Veldhuyzen van Zanten SJ. A prospective audit of patient experiences in colonoscopy using the Global Rating Scale: A cohort of 1187 patients. Can J Gastroenterol 2010; 24(10): 607-13.

Načrt raziskave – kvantitativna in kvalitativna analiza

Analize se izvedejo v izbranem obdobju PK1 in PK2.

I. Kvantitativna analiza - v deležih respondentov :

1.) Ocena pojasnilne dolžnosti, pojasnitev pred kolonoskopijo

(ustreza odgovorom na vprašanje 4 in 5 v vprašalniku) :

- ustrezna pojasnitev postopka preiskave *(odgovor "da")*
- pojasnitev tveganj *(odgovor "da")*.

2.) Ocena odnosa / dela zdravstvenih delavcev pri kolonoskopiji, z ocenjevanjem na Likertovi lestvici z oceno 5

(ustreza odgovorom na vprašanje 6, 7 in 8) :

- odnos zdravnika kolonoskopista
- delo zdravnika kolonoskopista in
- odnos medicinskih sester in drugega osebja.

Načrt raziskave – kvantitativna in kvalitativna analiza

3.) Ocena stopnje bolečine

(ustreza odgovorom na vprašanje 10) :

deleži respondentov z zaznavo različnih stopenj bolečine.

4.) Ocena izkušnje s kolonoskopijo

(ustreza odgovorom na vprašanje 11):

deleži respondentov, ki so odgovorili s "pozitivno" in "zelo pozitivno".

5.) Zadovoljstvo s podporo izvajanja Programa Svit :

- zadovoljstvo s podporo klicnega centra Programa Svit

(ustreza odgovorom na vprašanje 14) ;

- ustreznost pisnih virov *(ustreza odgovorom na vprašanje 1 oz. 2):*

deleži respondentov, ki so odgovorili z "da".

II. Kvalitativna analiza

Določitev skupin spremnega besedila, komentarjev.

Hipoteza in raziskovalno vprašanje

H1 :

V drugem presejalnem krogu je spletne strani Programa Svit uporabljalo več respondentov kot v prvem presejalnem krogu.

Raziskovalno vprašanje :

Ali dobra ocena odnosa in dela zdravstvenih delavcev, kljub ocenjeni večji stopnji bolečine, vodi k pozitivni oceni izkušnje kolonoskopije ?

Metode

Vnašanje podatkov iz vprašalnikov v pisni obliki v aplikacijo EpiInfo.

Izvoz podatkov v SPSS za izvedbo statističnih testov :
hi-kvadrat, binarna logistična regresija ;
določitev frekvenc.

Rezultati – kvantitativna analiza

1. Pojasnilna dolžnost

- Ustrezno pojasnjen postopek preiskave :

da – zdravnik kolonoskopist: PK1: 75,7 % ; PK2: 78,1 % ;

da – osebni izbrani zdravnik: PK1: 41,1 % ; PK2: 44,0 % respondentov.

Rezultati kažejo, da pojasnilno dolžnost v večji meri izpolnjujejo zdravniki kolonoskopisti kot OIZ (ni neposredno primerljivo); izboljšanje v PK2.

- Ustrezna pojasnitev tveganj: PK1: 82,5 % ; PK2: 86,5 % respondentov; (65,0 % de Jonge et al.). Izpolnitev pojasnitve tveganj se še izboljšuje.

2. Ocena odnosa/dela zdravstvenega osebja (na Likertovi lest.)

Z najboljšo oceno ocenjen odnos/delo zdravstvenega osebja je označilo :

- odnos zdravnika: PK1: $\geq 81,5$ % ; PK2: $\geq 82,4$ % respondentov ;

- delo zdravnika: PK1: $\geq 86,5$ % ; PK2: $\geq 87,9$ % respondentov ;

- odnos medic. sester in dr. osebja: PK1: $\geq 87,9$ % ; PK2: $\geq 88,3$ % resp.

Rezultati kažejo dobre ocene odnosa / dela zdravstvenih delavcev.

de Jonge V, Sint Nicolaas JS, Lalor EA, Wong CK, Walters B, Bala A, Kuipers EJ, van Leerdam ME, Veldhuyzen van Zanten SJ. A prospective audit of patient experiences in colonoscopy using the Global Rating Scale: A cohort of 1187 patients. Can J Gastroenterol 2010; 24(10): 607-13.

Rezultati – kvantitativna analiza

3.) Ocena stopnje bolečine

Primerjalno je največji delež respondentov označil blago stopnjo bolečine. (22,7 % respondentov v PK1 in 24,6 % v PK2).

Tabela 1: porazdelitev deleža respondentov z zaznanimi stopnjami bolečine, po PK.

4.) Ocena izkušnje s kolonoskopijo

“pozitivno”: PK1: 48,2 % ; PK2: 46,5 % ;

“zelo pozitivno”: PK1: 38,9 % ; PK2: 40,0 % respondentov.

Velik del respondentov je izkušnjo kolonoskopije označil za pozitivno in zelo pozitivno.

5.) Zadovoljstvo s podporo uporabnikom

- Zadovoljstvo s podporo klicnega centra Programa Svit :

PK1: 98,9 % ; PK2: 99,3 % ;

- ustreznost pisnih virov: PK1:= 98,8 % ; PK2: \geq 98,7 % respondentov.

Respondenti so bili zadovoljni z verbalnimi in pisnimi informacijami.

Tabela 1: Ocena stopnje bolečine

Tabela 1: Ocena respondentov o stopnji bolečine, v obeh presejalnih krogih

			Brez bolečine	Manjša stopnja bolečine	stopnja bolečine	Večja stopnja bolečine	Večja stopnja bolečine	stopnja bolečine	Večja stopnja bolečine	Skupaj
Presejalni krog	1. PK	N	Brez bolečine	Blaga bolečina	Zmerna bolečina	Srednje močna bolečina	Zelo močna bolečina	Komaj znosna bolečina	Neznosna bolečina	Skupaj
			651	1.299	1.252	1.112	890	260	247	5.711
		% resp.	11,4 %	22,7 %	21,9 %	19,5 %	15,6 %	4,6 %	4,3 %	100,0 %
	2. PK	N	1.580	2.743	2.281	2.126	1.575	458	406	11.169
		% resp.	14,1 %	24,6 %	20,4 %	19,0 %	14,1 %	4,1 %	3,6 %	100,0 %
	Skupaj	N	2.231	4.042	3.533	3.238	2.465	718	653	16.880
		% resp.	13,2 %	23,9 %	20,9 %	19,2 %	14,6 %	4,3 %	3,9 %	100,0 %

Rezultati – H1

H1 :

V drugem presejalnem krogu je spletna strani Programa Svit uporabljalo več respondentov kot v prvem presejalnem krogu.

Hipotezo smo potrdili, saj hi-kvadrat test kaže statistično značilno razliko med uporabo spletne strani Programa Svit med prvim in drugim presejalnim krogom.

Pomen spletnega medija pri iskanju informacij o presejanju torej narašča.

Rezultati – odgovor na raziskovalno vprašanje

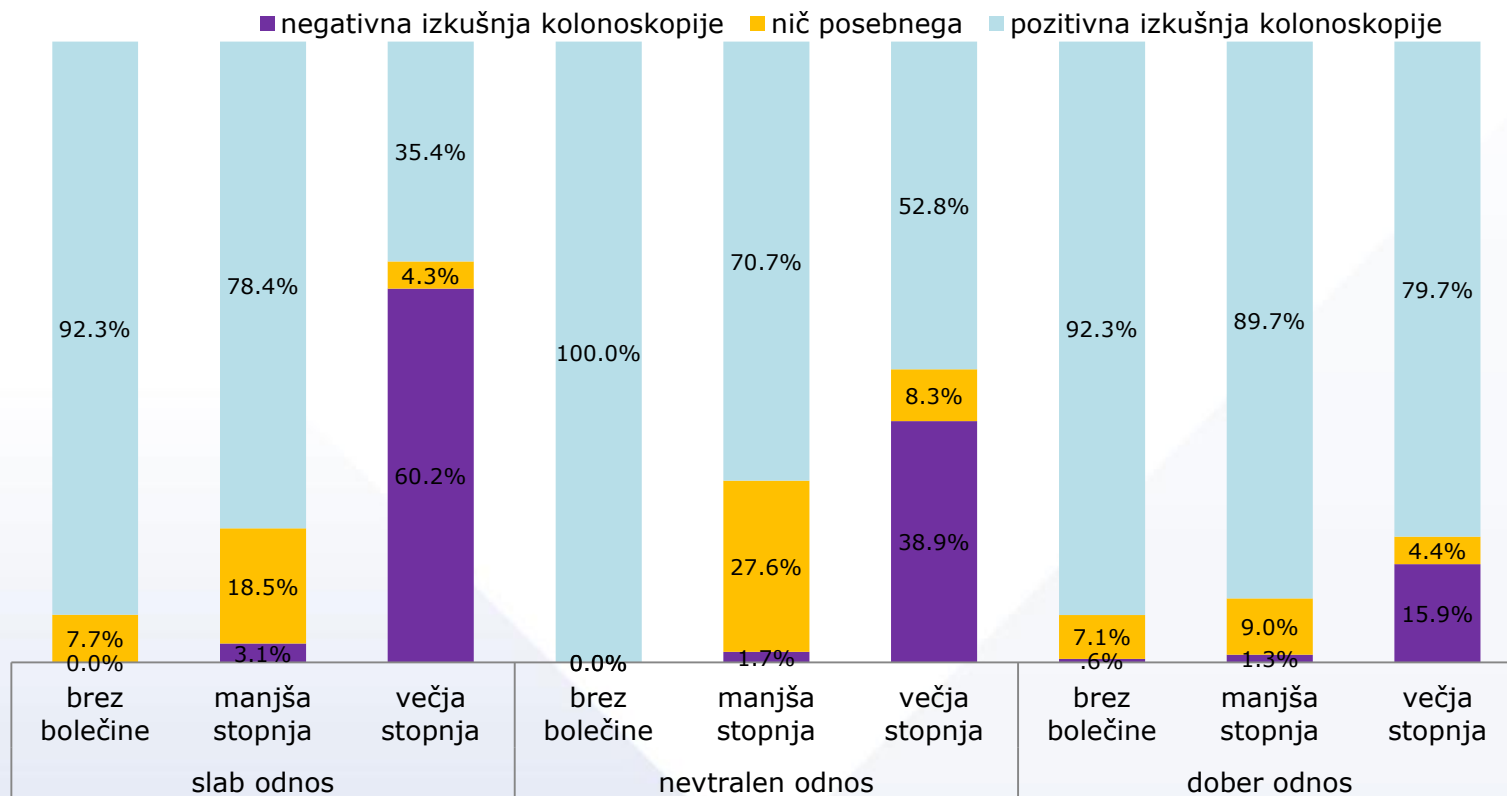
Raziskovalno vprašanje :

Ali dobra ocena odnosa in dela zdravstvenih delavcev, kljub ocenjeni večji stopnji bolečine, vodi k pozitivni oceni izkušnje kolonoskopije ?

Ugotovili smo, da dobra ocena odnosa in dela zdravstvenih delavcev ni edini ali najpomembnejši dejavnik pozitivne izkušnje kolonoskopije.

Odgovor na raziskovalno vprašanje – grafični prikaz za primer odnosa zdravnika kolonoskopista

Grafikon 1: Izkušnja kolonoskopije glede na stopnjo bolečine in oceno odnosa zdravnika kolonoskopista

Opombe : **Indeksiranje odnosa zdravnika :** slab odnos: *oceni 1,2*; nevtralen odnos: *ocena 3*; dober odnos: *oceni 4 in 5*.

Indeksiranje stopnje bolečine : brez bolečine: *brez bolečine*; manjša stopnja bolečine : *blaga bolečina, zmerna bolečina, srednje močna bolečina*; večja stopnja bolečine : *zelo močna bolečina, komaj znosna bolečina, neznosna bolečina*.

Indeksiranje izkušnje kolonoskopije : negativna izkušnja kolonoskopije: *zelo negativno, negativno*; nevtralen odnos: *nič posebnega*; pozitivna izkušnja kolonoskopije: *pozitivno, zelo pozitivno*.

Odgovor na raziskovalno vprašanje – primer zdravnika kolonoskopista- binarna logistična regresija

Opazili smo razlike v deležih pri različnih ocenah odnosa zdravnika kolonoskopista in stopenj bolečine, a predvidevamo, da na izkušnjo kolonoskopije vplivajo v veliki meri tudi drugi dejavniki*.

- Z binarno logistično regresijo smo namreč ugotovili, da z modelom z vključenima neodvisnima spremenljivkama (odnos zdravnika kolonoskopista in stopnja bolečine) sicer pojasnimo nekaj variabilnosti v oceni izkušnje kolonoskopije (odvisna spremenljivka), vendar v manj kot 20 %.

* Druge dejavnike bi lahko določili le z nadaljnjim raziskovanjem. Predvidevamo, da med dejavnike sodijo npr. obstoječa stališča respondentov o zdravju.

Rezultati - kvalitativna analiza

Določili smo **3 glavne skupine** :

- 1.) Pohvala in zahvala
- 2.) Zdravstvena anamneza in status pacienta
- 3.) Opis kolonoskopske preiskave.

Kvalitativno analizo se lahko v bodoče dopolni z nadaljnjim raziskovanjem :

- da bi določili število posameznih skupin, morebitne podskupine ;
- podrobnejšo analizo vsebin.

Razprava in zaključek

- Stopnja odzivnosti na vprašalnik za udeležence po kolonoskopiji je dobra in med obema presejalnima krogoma primerljiva.
- Iz rezultatov analiz podatkov iz vprašalnikov za udeležence po kolonoskopiji lahko zaključimo, da so respondenti pripravo na kolonoskopsko preiskavo, izvajanje kolonoskopij in podporo Programa Svit dobro ocenili.
- Pri primerjavi rezultatov 1. in 2. presejalnega kroga smo v PK2 večinoma ugotovili povečanje deleža respondentov, ki so dobro ocenili / bili zadovoljni.
- Kljub dobrim ocenam respondentov se bo kakovost Programa Svit nadalje nadgrajevala.

Hvala za pozornost !

